บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้สารเสพติด ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคใต้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษา ปัจจัยเสี่ยงในการใช้สารเสพติดและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ และการเรียนของนัก ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 1,514 คน ได้จากการสุ่มแบบ หลายขั้นตอนจากนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ยะลา สถาบันเทคในโลยีราชมงคล นครศรีธรรมราช วิทยาลัยศรีโลภณ และวิทยาลัยอิสลาม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและบุคลากรด้าน กิจการนักศึกษา จำนวน 40 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ชุด ดำเนินการเก็บข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2545 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติพื้นฐาน สหสัมพันธ์อย่างง่าย สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

- 1. พฤติกรรมการใช้สารเสพติด นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 68.2 ไม่เคยใช้สารเสพติด ร้อยละ 29.7 เคยใช้สารเสพติดอย่างน้อยหนึ่งครั้งจนถึงใช้เป็นประจำ สารเสพติดที่ใช้มากเป็นอันดับ 1 คือ สุรา/เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ รองลงมาคือ บุหรี่ ใช้สารเสพติด ครั้งแรกส่วนใหญ่ขณะศึกษาอยู่ในขั้นมัธยมปลาย/ปวช. ยกเว้นบุหรี่บางส่วนเริ่มตั้งแต่ขณะศึกษาในขั้นประถม ยากระตุ้นประสาท ยาเลิฟ/ยาอี สารระเหย เริ่มใช้ครั้งแรกขณะศึกษาในขั้นมัธยม สาเหตุที่ใช้ ส่วนใหญ่เกิดจากการอยากลองด้วยตนเอง รองลงมาเพื่อนชักขวน/ขัดเพื่อนไม่ได้ และเพศชายใช้สาร เสพติดประเภทบุหรี่มากกว่าเพศหญิง ส่วนการดื่มสุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นอยู่ในสัดส่วนใกล้เคียง กันคือ ร้อยละ 76.4 และ 61.5
 - 2. ปัจจัยเสี่ยงในการใช้สารเสพติด
- 2.1 ปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว พฤติกรรมการใช้สารเสพติดประเภทสุรา/เครื่องดื่ม ผสมแอลกอฮอล์ของบิดา มารดา พี่ น้อง ญาติ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของ นักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- 2.2 ปัจจัยเสี่ยงด้านเพื่อน พฤติกรรมการใช้สารเสพติดประเภทบุหรี่ สุรา/เครื่องดื่ม ผสมแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิทมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษาอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- 2.3 ปัจจัยด้านที่พัก พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับ แหล่งที่พักอาศัยประเภทใกล้สถานบริการ/เริงรมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

- 2.4 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการรับสื่อ นักศึกษารับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ อันตรายหรือผลการใช้สารเสพติดจากสื่อโทรทัศน์เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ครู/อาจารย์ หนังสือพิมพ์ ตามลำดับ
- 2.5 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสถานศึกษา พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของ นักศึกษามีความสัมพันธ์กับความยากง่ายในการหาซื้อจากบริเวณภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001
- 3. ปัจจัยที่ทำนายพฤติกรรมการใช้สารเสพติด ปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ สารเสพติดมีสามปัจจัย ได้แก่ ความเข้มงวดของกฏ/ระเบียบของสถานศึกษา ความสัมพันธ์กับพี่ น้อง และการรับสื่อที่เกี่ยวข้องกับอันตรายของสารเสพติด ทั้งสามปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรม การใช้สารเสพติดได้ ร้อยละ 5.2
- 4. ผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเสพติด นักศึกษาที่เคยใช้สารเสพติดมีความเห็นว่า การใช้สารเสพติดมีผลกระทบต่อสุขภาพ การเงิน อารมณ์ และด้านการเรียนของตนน้อยกว่าคนที่ไม่เคย ใช้สารเสพติด
- 5. ความเห็นของผู้บริหารและบุคลากรด้านกิจการนักศึกษาด้านพฤติกรรมการใช้สาร เสพติด ให้ความเห็นว่า นักศึกษายังมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติด โดยเฉพาะบุหรี่ และเหล้า และ แบวโน้มในอนาคตไม่ได้ลดน้อยลง เพื่อนเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญอันดับแรก รองลงมาคือที่พักอาศัย ส่วนผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเสพติดต่อตัวนักศึกษา ได้แก่ สุขภาพทรุดโทรม ผลการเรียนตกต่ำ ใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้น

สำหรับกิจกรรมที่สถานศึกษาทำเพื่อรณรงค์และป้องกัน ได้แก่ การจัดบอร์ดนิทรรศการ การจัดกิจกรรมรณรงค์ในวันสำคัญ เช่น วันงดสูบบุหรี่โลก วันปฐมนิเทศนักศึกษา การเผยแพร่ข่าวสาร ครู/อาจารย์ไม่เป็นแบบอย่างในการใช้สารเสพติด และการไม่อนุญาตให้ขายสารเสพติดในสถานศึกษา ส่วนการแก้ไขพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษานั้น ใช้การให้คำแนะนำ ปรึกษา นำไปบำบัด ติดตามพื้นฟุสภาพ และมีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดขอบ

Abstract

The objectives of this research on behavior of tertiary students in the southern part of Thailand toward drugs use, risk factors and effects of drug use were to investigate students' behavior toward drug use, risk factors for drug use and its effects on students' health socio-economic conditions, emotion and performance. Two groups of subjects were studied: students and administrators. The students group consisted of 1,514 students selected using a multi-step sampling method from students studying at tertiary education institutions in the southern part of Thailand: Prince of Songkla university, Thaksin University, Rajabhat Institutes at Surat Thani, Phuket, and Yala, Rajamangala Institute at Nakhon Si Thammarat, Srisophon College and Islamic Studies College. The administrators group consisted of 40 administrators and personnel in student affairs. The instruments consisted of a questionnaire and an interview form. Data were collected in the first semester of the 2002 academic year and analyzed using basic statistics, simple correlation, multiple correlation and stepwise multiple regression analysis. The results were as follows:

1. Behavior toward drug use

Among the student subjects, 68.2 percent never used any drug, 29.7 percent were users ranged from one-time users to regular users. The drugs used by most of the subjects were alcohol or alcoholic drinks followed by cigarettes. Most of the subjects used a kind of drug for the first time when they were in high school or in the early years of their college. However, some students started smoking cigarettes when they were in primary school. Some started using stimulants, ectasy (E/love pills) and inhalants when they were in secondary school. The reason why most of the subjects started to use a drug was that they wanted to try it followed by the reason that they did not want to say no when their peers persuaded them to try. More male than female subjects smoked. The number of male and female subjects who drank alcohol or alcoholic drinks were 76.4 and 61.5 percent.

- 2. Risk factors for drug use
- 2.1 Family factor Behavior toward the use of alcohol/alcoholic drinks by parents, siblings or relatives has a statistically significant relation with student's behavior at .001.

- 2.2 Friend factor Behavior toward cigarette smoking by close friends has a statistically significant relation with student's behavior at .001.
- 2.3 Residential factor Behavior toward drug use has a statistically significant relation with student's residential environment, i.e. in an entertainment area at .001
- 2.4 Environmental factor in terms of media Most students received information about danger of drugs or drug use from television followed by teachers/lecturers, and newspapers, respectively.
- 2.5 Environmental factor in terms of educational institution Students' behavior toward drug use has a statistically statistical significant relationship with the ease or limited availability of drugs on campus at .001.
- 3. Factors predicting behavior toward drug use Three factors that could predict students' behavior toward drug use were found to be school restrictions, sibling relationship, and media information about danger of drugs. These three factors together can predict 5.2 percent of behavior toward drug use.
- 4. Effects of drug use Less students who had used drugs than those who had not thought that drug use affected users' health, economy, emotion, and performance:
- 5. Opinions of administrators and student affairs personnel Administrators and student affairs personnel thought that students still used drugs and did not think a trend toward drug use would decrease in the future. Friends are the primary risk factor followed by residential areas. Effects of drug use on students were seen to be deteoriating health, poor performance, and increasing expenses.

Activities that educational institutions should organize to campaign against or to prevent drug use are: exhibitions and campaigning activities on important days such as World Non-Smoking Day, and an orientation day for new students; providing information about danger of drug use; teachers/lecturers being a role model against drug use; and restrictions on drug sale on campus. For correction of students' behavior against drug use, counselling, therapy, rehabilitation should be provided, and a special unit should be established.